

კედამტია: სოლოლოკზე, სერ-გიევს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში. № 8.

კანტორა კედამტიაში: სერ-გიევს ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газ. „Дროзба“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., 6 ხვეარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაშურათ

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებზე.

ფასი განცხადებლისა: დღე ასობით ასობზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით იტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ცი-ტროთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

კედამტიას უფლება აქვს გა-სწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდე-ლი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნ-დება.

1 ნომერიდან წლის დამთავრებამდე

დროება

ღირს ო.რმ ანეთად

ხელის-მოწერა შეიძლება თფი-ლისში: რედაქციაში, სერგიევს ქუჩა-ზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

ქალაქს გარეშე პირთა ამ და-რესსით უნდა დაიბარონ გაზეთი: ВЪ Типо-графіи. Въ редакціи газеты „Дროзба“.

ამ უკანასკნელი ორი კვირის განმა-ვლობაში ზოგიერთ ჩვენ ხელის-მომწერ-ლებს ქალაქში თავის დროზედ არ მიუ-ღიათ გაზეთი, რადგან ახალი დამტარე-ბლები გეყავდა გაზეთისა და ყველასი აღრესები ბეჯითად არ იცოდნენ. ბოდიშს ვინდით ამ ხელის-მომწერლებთან და ვეცდებით, რომ ამისთანა შემთხვევა შემდეგში აღარ მოხდეს.

ამასთანავე საჭიროდ ვრაცხთ უმორ-ჩილესი თხოვნა გამოუცხადოთ ჩვენს მომავალის წლის ხელის-მომწერლებს, რომ თავიანთი სახელი და ადრესი დაწ-ვრილებით და გარკვევით დასწერონ (უბანი, ქუჩის სახელი და სახლის ნომ-ერი) და ისე წარმოადგინონ რედაქ-ციაში.

რედ.

საქართველო

მეორე ხარისხის ხმობანთა ამორჩევა

დღეს, 15 ქრისტეშობისთვის, გამო-ცხადებისათანავე, მუხრანსკის სახლში ძლუბის ზალაში იყო კენჭის-ყრა მეორე ხარისხის (რახრიალის) ამომრჩეველებისა.

ქალაქში სულ 221 ამომრჩეველი ითვლება მეორე ხარისხისა.

ამ რიცხვიდან დღევანდელს კენჭის-ყრაზედ დაესწრო სულ 57 მეკენჭე, რომელთაც, ჩვეულებრივის წესით, ამოიჩ-ჩიეს შემდეგი ხმობანები:

57 ხმაში თეთრი კენჭი მიიღო და ამომრჩეული იქმნენ:

- 1. ს. პ. ალადათოვი — — 44
- 2. აბ. არ. იონესიანი — — 35
- 3. ლ. პ. შრიმირზოვი — — 35
- 4. სტ. იშმიროვი — — 35
- 5. ი. ი. სტარიცკი — — 34
- 6. აბ. ბაბანასოვი — — 34

- 7. დ. მ. ლისიცივი — — 34
- 8. დ. ი. შიფიანი — — 33
- 9. პ. დ. როტინიანი — — 32
- 10. პ. ი. სურგულოვი — — 31
- 11. თ. პ. ხაჯიმინასოვი — — 30
- 12. პ. ს. ბამბაროვი — — 30
- 13. ლ. მ. ბეგლიაროვი — — 30
- 14. პოსტ. ალ. ბებუთოვი — — 29
- 15. პოსტ. მ. მამაცოვი — — 29
- 16. მე. ბ. მეჯუბოვი — — 29

ეს ხმობანები 57 ამომრჩეველთაგან იქმნენ ამომრჩეულნი. შემდეგ 8 კაცს კი მხოლოდ 20 კაცმა უყარა კენჭი, რადგან დანარჩენი მეკენჭეები შინ წა-ვიდნენ. ეს რვა ახლად-ამომრჩეული ხმო-ვანები არიან:

- 17. ნაპ. ივ. ამატუნი — — 20
- 18. ავერკიევი — — 17
- 19. მ. ამბარდანი — — 15
- 20. ი. სტ. ხატისოვი — — 15
- 21. ბრ. ივ. იშმიროვი — — 14
- 22. ა. ს. შურინოვი — — 13
- 23. ი. ად. შორაქოვი — — 12 და
- 24. ი. ბ. შრიდონოვი — — 12

დღიური

* * * გვიხაროდა, ვყვიროდით—ზამთარი არ დადგა, თბილა, თბილაო და აი ზამთარიც დაგვიდგა, თოვლსაც ველირ-სეთ და სიცივეც ვიგემეთ! ბუშინასწინ, ოთხშაბათ დილას რომ ავდევით, სახ-ლებს სახურავები გადათეთრებული იყო და თოვლ-შხაპი, წყლიანი უხვირო თოვ-ლი მოდიოდა. მას აქეთ დრო-გამოშვებ-ით თოვლს და სიცივე კი მულამ არის. დღეს დილით ცოტა ყინვაც არის.

ამ თოვლის წყალობით, შეშის ფას-მა უეცრად აიწია: ადრე რომ ურემი სამ-ოთხ მანეთად ისყიდებოდა, ახლა იმ ურემს 5—6 მანეთ ნაკლებ ვეღარ იყი-დი. მაგრამ შარშანდელ ზამთარზედ მა-ინც, რასაკვირველია, თითქის ერთი-ო-რად იაფია.

* * * ამ ორი სამი თვის წინათ თფი-ლისის ხელოსნების თავს მკერვლების ამქრის 71 კაცმა წარუდგინეს საჩივარი ამ ამქრის უსტაბაშზედ უფ. პ. მარლა-მოვზედ. საჩივარში მოხსენებული იყო სხვათა შორის, რომ უფ. მარლამოვი ავიწროებს ამქარს, უკანონოთ ართმევს ხელოსნებს შაგირდებსაო, ქრთამს იღებ-სო, ანგარიშს არ იძლევა, ხაზინადარი არა ჰყავსო, და სხვ. ბევრი უკანონო და

ამქრისათვის მანებელი ბოროტ-მოქ-მელება იყო ჩამოთვლილი უფ. უსტაბა-შის მარლამოვისა.

ეს საჩივარი, რომელიც 71 მკერვლი-საგან იყო ხელმოწერილი, ამ დღეებში განიხილა ხელოსნების თავმა და, რო-გორც შევიტყუთ, მოწმებისა და თვითონ მომჩივნების ჩვენებით, ცხადათ დამტკიც-და უფ. უსტაბაშის მარლამოვის სიმარ-თლევ. მომეტებულ ნაწილ მკერვლებმა, რომელთაც საჩივარზე ხელი ჰქონდათ მოწერილი, ხელოსნების შპრავაში აჩ-ვენეს, რომ ჩვენ არ ვიცოდით, რას ვა-წერდით ხელოსაო, მარლამოვზე არაფერი საჩივარი არა გვაქვსო, არ ვემღურით იმასაო და ნასიბოვის, ძოვალენკოს, დე-იკერხანოვისა და შავლენოვის ჩავონე-ბით მოვაწერეთ ამ ქალაქზე ხელიო, მოგვატყვილესო.

ამის გამო სახელოსნო შპრავას დაუ-დგია განჩინება ამ ქრისტეშობისთვის 13-ს რომ ყველა იმ პირთ, რომელთაც სხენე-ბულ საჩივარზედ ხელი აქეთ მოწერილი, სახელოსნო წესდების მე-230 და 231 მუხლის ძალით, უკანონო საჩივრისათ-ვის გადახდესთ ჯარიმა 7 მან. 50 კაპ., და ამასთანავე უფ. მარლამოვს მიეცეს უფლება, თუ ისურვებს, შემოხსენებულ ოთხ პირზე, რომელნიც აქეზებდნენ ამ ხალხს, ცილის-წამებისათვის საჩივარი შეიტანოს სასამართლოში.

* * * ჩვენ შევიტყუთ, რომ მომავალი კვირის ხუთშაბათს, 21 ქრისტეშობის თვეს ქართული სცენის მოყვარენი ნე-მეცების კლუბში აპირებენ მოლლიერის კომედის (თ. აკ. წერეთლისაგან გადა-თარგმნილს) „სკაპენის ცუდლუ-ტობის“ თამაშას. ამას გარდა წარმოდ-გენილი იქნება აგრეთვე უფ. მ. აბაში-ძის ვოდევილი: „ცოლი თუ გინდათ, ეს არის!“

* * * პეტერბურღის გაზეთებში იწერე-ბიან, რომ ქრისტეშობისთვის 4-ს იქ ყო-ფილა გამართული ჩვეულობრივი „მავკა-სიის სადილი“, რომელზედაც სხვათა შორის დასწრებიან ამ ომის გმირნი: გრა-ფი მ. ტ. ლორის-მელიქოვი, ლენერლები: ლაზარევი, ლეველი, პომაროვი, ობრუ-ჩევი და სხვ.

* * * უფ. სტ. მელიქიშვილის სტამბაში იბეჭდება და ამ დღეებში გამოვა უფ. მინ. ჯორჯაძის კომედია „ჭაეროსტა-ტი“. როცა დაიბეჭდება და გამოვა, თუ

საჭიროთ დაინახეთ, მაშინ ვიტყვით ამ კომედიასზე რამდენსამე სიტყვას...

წერილი რედაქტორთან

შუ. რედაქტორო!

თქვენ პატივისცემულ გაზეთში (№ 249) დაბეჭდილია ცოტა შენიშვნა დაბა შვირილიდგან, რომლის ავტორი ენება ჩემს კერძო ცხოვრებას და პიროვნებას. რადგან უ. კორჩესპონდენტი ჩემ სიმაართლეს საეჭვოთ ხდის, ამიტომ მომეცით ნება თქვენივე გაზეთის საშუალებით აღვადგინო ჭეშმარიტება.

უ. კორჩესპონდენტი ძლიერ მაცადინია, რომ ეს საქმე მას არ დაეხაროს და ამბობს: „მაი თუ ეს ჭუჭყი შორაპნელებს დაეხაროს.“ მთელ შორაპანს ჯვარი წერია ჩემ და კორჩესპონდენტი-საგან, მაგრამ შორაპანში რომ არიან ცუდი კაცები, რომლებს მოწყალებით ხდება ხოლმე ყოველ გვარი ცუდი საქმე—ეს ნამდვილია.

აი როგორ იყო საქმე:

ამ მოკლე ხანში ჩემთან უამოვიდა ღამით ერთი ყმაწვილი ქალი, რომელმაც მწუხარე ცრემლით უამოჩივლა, რომ მამისაგან უნდა ყოფილიყო ის შეიწროვებული, სამ გზით კინაღამ უნდა მოეკლა ის ხარჯლით, ოთხ დღე დაღამეს ბნელ ოთახში ყოფილიყო უჭკელ-უსმელი და იძულებულია ის ან დაიხრის და ან მოაკლას თავი.

მიხეხათ ამ გვარის შევიწროებისა ქალმა სთქვა ის, რომ ვითომც მის მამას მზითვის მიცემა ეხარებოდეს და უმზითოთ არავის წაეყვანოს. შემდეგ მოენახოს ერთი ვიღაც სომეხი და მას აძლევდეს, მაგრამ უკანასკნელს ქალი არ მიჰყვებოდეს ცოლათ.

ქალი მოვიდა ჩემთან საშველებლათ ამ გვარი მდგომარეობისაგან.

ქალს რჩევა მიეცა, რომ ეს გარემოება ან პოლიციისათვის და ან მომრიგებელ მოსამართლისათვის ეცნობებია. მაგრამ იმან უარი გამოაცხადა, რადგან შემდეგ უარესს შევიწროებას მოელოდა მამისაგან. და ბოლოს ცრემლით განმიცხადა, რომ ის მოვიდა ჩემთან სახანელად ამ უკიდურეს მდგომარეობისაგან და წასვლა ჩემგან არსად შეუძლია; უკეთუ განვიზრახე მისი ძალით გარეთ გაგდება, მაშინ ნამდვილ ჩემ წინ თავს მოიკლავს.

როგორი ყოფილა ჩემი მდგომარეობა? ამ დროს ჩემში აღიძრა ორი გძნობა: პირველი შიშისა, ქალს ჩემთან თავი არ მოეკლა და მეორე კაცთა-შებრალებისა. ამ ნაირათ იძულებული შევიქენი მიმელო ქალი იმ ღამეს ჩემ ბინაზე და მერმეთ რამე საშუალება მომეძებნა მისთვის.

მეორე დღეს მშობლებმა ქალი ჩემ ბინაზე დაინახეს; მაგრამ ყურადღებაც არ მიაქციეს.

ჩემი მდგომარეობა ვაცნობე ჩემიანებს, რომლებიც იცნდბდნენ ქალს და მის

მშობლებს. თითქმის ყველამ დამიშალეს ქალის ცოლათ შერთვა და მარწმუნეს, რომ ეს ყვირილიელი გაიძვირების მოხერხება უნდა ყოფილიყო. რომ ქალის გაბრძნება ჩემთვის არ შეეწამებინათ, მოუწოდეს პოლიციის პრისტავს, უ. შლენტს, ვაკითხინე ქალისათვის თანდასწრებით შვირილის შკოლის მასწავლებლის უ. ინსარდიისა და გამოვართვი მას პროტოკოლის პირი (№ 508), რომლიდგანაც სჩანს, რომ ქალი თავის ნებით მოვიდა და ჩემგან არავითარი მიხეზი არ ყოფილა მისდამი მოცემული.

მსურდა შემეგონებინი ქალი, რომ თავის ნებით წასულიყო მშობლებთან,— არ ინება. შეუთვალე ქალის მშობლებს მიეღოთ თავიანთი შვილი და არ ეყოფილიყავი იძულებული, რომ ქალი შვილი ქალი პოლიციის საშუალებით გამეგლო გარეთ,— უარი მივიღე.

ამ დროს შკოლების დარექტორი უ. მარსოვიც მოვიდა ჩემთან და იმის ბრძანებით მოუწოდეს პოლიციას და მოვიცილე ქალი.

ძიდე ცუდი კაცების შეგონებით, ქალის მამას საჩივარი შეუტანია სასამართლოში და მიმტკიცებს ქალის გაბრძვებას.

მე სიმაართლის იმედი მაქვს და ვნახოთ რას იზმენ ცრუ მოწმებით.

უ. კორჩესპონდენტი ამბობს, ვითომც ამ საქმის გამო ხალხს ჩემი უღმერთობა და მეორეთ-მოსვლა ეფიქრებინოს, ვითომც მე მიმეწეროს მაზრის უმფროსთან: ბავშვი უამომივადეს ოთახში და სხვ. ამ გვარი ტყულის თქმა არ ეკადრება პატროსან კორჩესპონდენტს. ხალხი მალე მიხვდა ამ საქმის მოხერხებას; რამდენიმე გლეხი მოვიდა ჩემთან და გულისთადი შებრალება განმიცხადა ამ საქმის გამო.

პრისტავისაგან მოცემული პროტოკოლის პირი რომ ყალბათ გამოიყვანოს აი რას ამბობს უ. კორჩესპონდენტი:

„ამ დროში ყველაფერი უნდა გქვროდესო: რომ ვითხრან, მცხვარმა მგელი დაიჭირაო, არ უნდა შეხვიდე ეჭვში.“

ნუ თუ რაც ითქმის, ყველაფერი დასაჯერებელია?...

შვირილის ნორმალური სასწავლებლის ზედამხედველი **მ. იოსელიანი**.

12 დეკემბერს, დ. შვირილას.

„დროების“ კორჩესპონდენცია

ზამათალის მაზრიდამ, 26 ნოემბერს. ნოემბრის 11-ს, 11 საათზედ, შუადღისას, გამოვეთხოვეთ ზ. ქათალას და დავადქით მშვენიერს გზა-ტყეცილს ს. მახისკენ.

ქალაქის გვერდზედ გაცხარებულად მუშაობდნენ ას-ოცზედ მეტი მაჰმადიანები-გლეხთაგანი, რომელნიც ცნობილ არიან დამნაშავედ მასში, რომ შარშან აჯანყებული ლეკების სამებაში ჩამოქ-

ცევაში ტყვედ დარჩენილყვენ. ეს დამნაშავენი უკეთებენ ჩენს მოქალაქეებს უფასოდ და უჯილდოდ უსაფაღლასა სეირნებელ გზას, ვითომც მასთანვე სწმენდავენ მომავალს სახელოსნო სახლის ეზოს, რომელიც მთლად რიყეზედ არის აშენებული. ბოცები მშვიდათ იქნებიან, ხომ იცარცებიან მჯიღებისგან და თუ დაიტანჯებიან, როგორც ვხლა, მაშინაც კი მარტოდ მჯიღები სარგებლობენ. მადი და გლეხი ნუ დაემდურები თავის შავს ბედს...

მოეშორდით ქალაქის არე-მარეს.

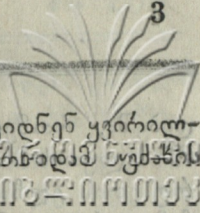
აი შემოგვიბერა წმიდა სოფლოურმა ცოტათი გაციებულმა ნიამა. ბუნებას ეფარება ზეწარი მწუხრობისა; ხე, ტყე, მინდვრები ზაფხულში განშვენებულინი მცენარეებით—ნელ-ნელა ტიტვლებიან.

ცა მშობლიური საკვირვლათ მოწმენდილია: არსად სჩანს ნამცეციც ღრუბლებისა, ეტყობა ცასაც კი სურს ჩვენი გულ-ლიად მიღება...

ზ. ქათალიდგან ვიდრე პირველს ს. მალამდინ გზაზედ ხეები და მომეტებულად ხშირ ნაიღვარის გამო ქვით გატენილი რიყეები არიან. მს სოფელი მლა ერთი უდიდესი სოფელთაგანია მაზრისა; შეიცავს ვიდრე 1,700 კომლს. სიგანე სოფლისა 10-ს ვერსამდეა და სიგრძე 15 მეტი. მრთს დროს ეს სოფელი მთელის მაზრელების დამრიგებელ-ლად ირიცხებოდა; ეხლა კი ყბედ ბებრუ-ცუნასავით მუდამ თავდახრილია. თავის უწინდელის დიდების ნიშნად მას ბლო-მათ აქვს ძველებურ შენობების ყურად-ღების ღირსი ნანგრევები, რომელთაგან თითოეულინი არიან შენკულნი სხვა და სხვა პოეტურ ლეგენდებით.

ს. მალაში სცხოვრებენ: ლეკები (ინგილოურად ბულხადრები, ქათალები ანუ წახურლები და მულალები—მონღოლები. მათში დედა-მცხოვრებლად ითვლებიან ლეკები ანუ ბულხადრები. ბონებითაც ესენი მომეტებულად არიან მათში განვითარებულნი. ქალთაღებმა იციან კარგი ლეკურ შალების ქსოვა; მათში განთქმულია მატყლის დართვის ნაღები, რომელიც შესდგება ბლომათ მოწვეულ ქალებით და ვაჭებით. მალას ქალები განთქმულნი არიან მთელს მაზრაში სილამაზით და სზოგადო ცხოვრების მოყვარობით. ქალთაღების საქმელები მომეტებულად ცომის ხორა-გეულობაა. მულალები ძალიან მოხენათესვის მიმდენნი არიან, განსაკუთრებით ბრინჯისა. ხასიათში მათ ყველაფერში ეტყობათ მონღოლობა: მოძინარ თვალებში უშიშრობა, ავაზაკობა და ხეზრული ყოფაქცევაა გამოხატული. ამათ სიხარმაცესაც არა უკანასკიელი ადგილი უჭერია: ჯერაც კალაობას ვერ მორჩიმილიან.

სოფლის შუა დიდი მეიდანია არის. ამ დროს აქ დიდი ჯამათობა, ყრილობა იყო. მრთი კიტრივით რგვალი მსუქანი თავრქებ დამტვრეული კამბეჩი ეჭირათ. როგორც გავიგე, თურმე ეს კამბეჩი წახნებებულა მინდორში ერთს სხვის კამბეჩთან; ამ უკანასკნელს პირველისთვის

თავიც გაუტყენია ჭიდაობაში და რკაც მოუტყენია. დამარცხებული კამბეჩის პატრონი გამარჯვებულის კამბეჩის პატრონს ზიანს სთხოვდა! ამ სინტერესო საქმეზედ ჯამათი ორ პარტიად იყო გაყოფილი და დიდი ბაასი ამტყდარიყო.

თალაღილეს ექვსზედ მეტი თავიანთებური შკოლები აქეთ; ყოველი შკოლა შესდგება პატარა ოთახიდან (თავიანთებურად — უჯრა), რომელიც ქვითკირის არის. რომელშიაც ჩვენ ვიყავით, რიგიანი „უჯრა“ იყო. ჰქონდა ორი ფანჯარა, იატაკი კირისა, კარგათ გოლესილი კედლები და ერთი შესავალი კარი.

ზოგ ისხდნენ ოცამდე ყმაწვილები, მათ შუაგულში მოლლა თავის განუშორებელ სახრით. სასწავლებელ ნიეთების ხსენებაც არ არის არც ერთს შკოლაში. მოლლამ მითხრა, ს. თალაში 100 მეტი მოსწავლე ყმაწვილები იქნებიანო სხვა და სხვა „უჯრებშიო“. ჩვენ მასრაში ყოველგან არაბულად (პირველ დაწყებით) ვასწავლიო, და მერმე როცა კითხვას მიეჩვევიანო, მაშინ კი აღირბიჯანულად — ყმაწვილებისთვის გასაგებარენახედ — ვასწავლითო, რადგან მას შეუძლიანო მარტო კითხვა, ვინც კარგათ იცნობს შორანის ნოყდებო (წერტილებს და მძიმე-წერტილებს).

რომელ თალაღელსაც ჩამოუგდო ლაპარაკი ძველებურ ნანგრევებზედ, ყველანი ერთსავე პასუხს ვაძლევენ: უწინ, შაჰ-პაზის დროს, აქ ქართველობა ყოფილაო, ეს ყველა ნანგრევები მათგან არიან დარჩენილიო, და ბევრიც ამბობენ, აქაურობა დემურ-ხანს გაუფუჭებიაო და მუღალელებიც მას აქეთ გადმოსახლებულანო. როგორც თვითონ თალაში, აგრეთვე მის მახლობლად ურცხვი ნანგრევები ნამდვილად გვიხატვენ, რომ აქ ერთს დროს ისეთი გაცხოველებული ცხოვრება ყოფილა, რომლის მსგავსი ამ ჟამად მთელს ქვეყანაში არ სად მოიპოვება.

თალაღები სიწმინდის მოყვარე არ არიან: ეზო, ორ-ღობე, სახლ-კარი სულ ნაგავით და უწმინდურობით სავსეა; ქარელებში კი ყოველგან სიწმინდე სუფევს. პრც სხეულის სუფთად შენახვიციან; ამის გამო არა იშვიათად ნახავთ მათში ცუდი ავთომყოფობისაგან ცნვირპირ გამოჰქუთს ადამიანს. სოფლის გზები ყოველისფრით საძაგელს მდგომარეობაში არიან.

თალას მეორე მხარეზედ შევხვდებით კიდევ ერთი პატარა ხევი და მერმე გამოხვალთ დიდს ციკებას, ლამაზს მინდორზედ — სახელად „შერზაენი“ დიდლური რამ არის ეს მინდორი. სგრძე და სიგანე თვალუწედნელია. მთელი მინდორი ძალიან ნაყოფიერია პურიით, ქვრით, ფეტვით და ჩალთუქით. ამ ტურთა სიმდიდრეს ჩრდილოეთიდან დასცქერიან წამოყუდებულად დიდს ქაეკასის მთების ნაწყვეტები, რომლების კალთებიდან საძხრეთ-აღმოსავლეთისკენ მოყოლებული არსებობს ნანგრევები დიდს ქვით-კირის კედლისა წოდებული „შე-

რის“ ძედლად (აქ თამარ დედოფალს „შერის“ უწოდებენ).

შერზაენის მინდორი გადაჭრილია კარგი გზატკეცილით ჯერის მსგავსად, და აქეთ-იქით პატარ-პატარა არხებით, რომლებითაც ირწყვის ხალმე მთელი მინდორი. მრთი გზა მიდის ნუხისკენ და მეორე ალიაბადისკენ — ინგილო მაჰმადიანებისკენ...

ჩვენ ინგილო მაჰმადიანებისკენ წასვლას ვაპირებდით და ამიტომ დავადექით ალიაბადის გზას. ამ გზის მარცხნივ ჩვენ შევნიშნეთ ორი კოშკი; მე რომ ეკითხე, ვისი ნაშენებია, ღრმათ მოხუცებულმა მუხანხელმა მიპასუხა: ჩვენ გავიგია, უწინ აქ ქართველები სცხოვრებდნენო თურმე და მათი ნაშენებიაო...

ინგილოელი

შორანის უზღი, მინდორი. ამ დღეებში სოფელს სვირში (მუთაისის უზღისა) მოხდა საზიზლარი კაცის-მკვლელობა. ძამ ძამ მოჰკლა. აი საქმე როგორ ყოფილა:

მრთ მოხუცებულ კაცს ჰყავდა ორი შვილი. შუროსი შვილი მამამ შეიძულა და აღარ დააყენა თავის სახლში. მრთელი მამული გაჰყო სამ წილად; ერთი თითონ დაიტყვა და ორი შვილებს მისცა. თავის წილი ადგილ-მამულით უნცროს შვილთან მივიდა და დადგა ერთათ. შუროსი შვილი ცალკე დაესახლა.

ბაყოფის დროს ისე მოხდა, რომ უმცროსს ძმას ერთ ადგილზე გზა უნდა მიეცა უფროსისთვის; მაგრამ ნებით ამან გზა არ მისცა. ატყდა საჩივარი სოფლის სასამართლოში, რომელმანც გზა მისცა უმცროსს ძმას.

შუროსს კრეფდა ერთ დღეს ეს უფროსი ძმა და უნდა კალათით გამოეარა ამ გზაზე; ამ ადგილის სიახლოვეს უნცროსს ძმას მარანი ჰქონდა; ბერიკაცი მამა საწნახელში იდგა, ყუროსს სწურავდა და შვილი ტკბილს ასხამდა ქვევრში. რომ დააპირა იმ გზაზე გამოეგლა უფროსმა ძმამ, მამამ უთხრა უნცროსს შვილს — ნუ მისცემ ნებას მაგ გზაზე სიარულისასო.

წავიდა შვილი და დახვდა თავის ძმას გზაზე. შუროსმა ძმამ სთხოვა ერთხელ გაეღის ნება მიეცა მისთვის და თუმცა სასამართლოსაგან მას აქეს დარჩენილი, მაგრამ მაინც აღარასოდეს აღარ გაივლის აქეთკენ. ამ სიტყვებით დაკმაყოფილდა უმცროსი ძმა და მარანში შევიდა...

მაგრამ წარმოიდგინეთ, მამამ საცინათ აიგდო შვილი ამისთანა ძმური თავაზობისათვის და კიდევ გაუწყრა, რომ იმას კეტი არ დაკრა თავში. მართლა წაქეზებული შვილი, მამის სიტყვით, გამოვარდა გარეთ, ამოაძრო ურმიდამ ერთი ჭალი, ჩავსაფრა ვადასაბიჯთან და მოვიდა თუ არა ძმა ღობესთან, დაჰკრა თავში.. საწყალს კალათი ყურძნით სავსე გადაუვარდა და ხელი შეიფარა თავზე. მეორეთ დაკრა ხელზე და წააქცია იქვე.

პატარა ხანს იქით მოვიდნენ ყვირილზე მეზობლები. მამა მარანიდან შეხარხარდა შვილს:

„— დაჰკარი, შვილო, მაგას! ძაღლია, არ მოკვდება!“

წაიყვანეს საცოდავი სახლში. მღვდელი მოითხოვა. დაუძახეს მამას; მოვიდა და კიდევ იძახდა: „მამიშვიტო, ერთს დავარტყამ; იგონებს, თორემ ძაღლს რა მოჰკლავს!“ დაუძახეს მღვდელს, მაგრამ ვეღარ მიასწრო ცოცხალს. მრთი სიტყვა დაცალდა საწყალს, რომელიც თავის ცოლს უთხრა, შენ იცი და ჩემა ბავშვებმა.. ბევრ ფულოს მოგცემენ, მაგრამ სულს ნუ გამიყიდი და ნუ დაფარავ ამ ჩემს სიკვდილს!“

ასე დალია საცოდავმა სული. მამამ შობა და მამამვე მოკლა...

მკვლელი გაიქცა; მაგრამ მალე დაიჭირეს და ეხლა მუთაისის სატუსალოში არის. იწერება იქიდან, ჩემი წილი ადგილ-მამული ქვირეს მიეცით და მე აქედამ გამომიყვანეთო. საზოგადოება ერთხმათ თხოულობს ამ სულ-კატინი ბერიკაცის დაჭერას, მაგრამ ჯერ კანონი ხელს არ კიდებს.

საცოდავი მოკლული კაცის გვამი თითქმის ორი კვირა იყო დაუმარხავი, ექიმი მაინც ვერ იშოვეს...

X. N.

უცხო ქვეყნები

ინგლისი და ავღანი

ბაზეთის „ღელი ნუსის“ ინდოელი კორრესპონდენტი იწერება, რომ ჩვენმა (ინკლისის) ჯარებმა ამ ჟამად შეაჩერეს ყოველი სამხედრო მოქმედება და წინ აღარ იწვევენ ავღანშიო. ამის მიზეზად კორრესპონდენტს ის გარემოება მოჰყავს, რომ წელს ჩვეულებრივზე უფრო ადრე დადგა ავღანში ზამთარი და სიცივისაგან ძალიან შეწუხდნენ ჩვენი ჯარებიო. ამ გარემოებით უსარგებლნია შირალის და, როგორც ამბობენ, ამ ზამთარში ძაბულში რაც შეიძლება მომეტებული ჯარები უნდა მოაგროვოს, რომ გაზაფხულზე წინააღმდეგობის გაწევა შეეძლოს ინგლისელებისათვის.

— „სტანდარის“ სიტყვით, რუსეთის მთავრობამ გამოიხმო თავის ელჩები ძაბულიდამ.

— მსვე გაზეთი (ლორდ ბიკონს-ფილდის ორგანია) ამბობს, რომ რუსეთი და ინგლისი დათანხმდნენ ერთმანეთში აღმოსავლეთ რუმელიის თაობაზედო და საზოგადოთ იმისთანა თანხმობა, როგორც ახლა სუფევს მეროპის უმთავრეს სახელმწიფოებს შუა, დიდი ხანია არ ყოფილაო.

ოსმალეთი

„ზოლოსში“ დაბეჭდილია სტამბოლიდამ 7 ქრისტეშობისთვის მიღებული

დღეში, რომელიც გეცნობებს, რომ მსმალეთის ახალს სამინისტროსა და რუსეთის ელჩს შუა სრული თანხმობა ჩამოვარდა, მსმალეთი ჰპირდება რუსეთს, რომ ამ დღეებში შეჭრას იმასთან დაბოლოების კონვენციას (პირობას) და ამნაირად ამ ორ სახელმწიფოს ხელ-ახლად შეტაკებისა და უკაყოფილების მიზეზი ამ მოკლე დროით მაინც აღარ ექნებათ. ინგლისისა და სხვა სახელმწიფოების ელჩებიც ურჩევენ თურმე მსმალეთს, რომ დაუჩქაროს რუსეთთან მორიგება.

საბერძნეთი

მოგესვენებთ, რომ მუხთარ-ფაშა ათინაში არის ახლა მსმალეთის მთავრობისაგან გაგზავნილი იმ მიზნით, რომ სამზღვრების შესწორების თაობაზე მოვლაპარაკოს საბერძნეთის კოროლს. ამბობენ, ხონტარმა დაუბარა მუხთარ-ფაშასა, რომ, თუ საბერძნეთმა არაფერი დაუკლო თავის მოთხოვნებს, ამ შემთხვევაში ყოველი მოლაპარაკება შესწყვეტე და წაშლი ათინიდანაო... ეს იქნება მსმალეთსა და საბერძნეთს შუა ომის გამოხატვის ნიშანი.

განსჯაღებანი

**დაიგავდა და ისჯიდება
სამართავლოს
კალენდარი**

შასი 20 კაპეიკი

შედგენილი ი. ლიადისაგან და გამოცემული ქ. ხელადისაგან.

თფილისში, ყველა წიგნების მალაზიაში. ბორში: ძამოვეის მალაზიაში. ქუთაისში: ძ. მესხის წიგნის მალაზიაში და ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში. შოთში: ქლისბარ ბაბალოვთან, მსურგეთში, ბრიგოლ ჯინჭარაძის მალაზიაში.

შინც 100 ეგზ. ერთთ გაიწერს, იმას ეგზემპლარი 15 კაპეიკათ დაეთმობათ.—

ბამოვიდა და ისყიდება თფილისში, მხოლოდ ზაქარია ბრიჭუროვის ძავეკაზის საწიგნო მალაზიაში, ახალი წიგნი, ლიტოგრაფის ყდითა (სურათითა):

„სახალსო მეჯ-ლისი“

სხვა და სხვა ახალი სიმღერები

თქმული

გიორგი ი. სანდარ-ნოვისაგან.

შასი 30 კაპეიკი,

მხოლოდ ნარდათ მყიდველთათვის შეიძლება ფასის დაკლება.—იქვე ისყიდება აგრეთვე „ანბანი“ ი. ბოგებაშვილისა. შასი 10 კაპ.

აგრეთვე ამ დღეებში გამოვა ბეჭედოდან და იქმნება გასასყიდათ ამავე აღმწლებზე: ივ. ბერგელის ლექსების გამოცემული მქეთიმე ხელადისაგან

შასი ყველგან 50 კაპ.

ლექსები

„სიყვარული“

შედგენილი ანთ. ჯუღელისაგან გამოვიდა და იყიდება თფილისში ჩარკვიანის, მართანოვის, ბრიჭუროვის და სხვა წიგნის მალაზიებში და „ივერიის“ რედაქციაში. სამეგრელოში დ. სუჯუნას, ბ. თოფურიძის ლექანში და აბაშის სტანციაზე პ. მელიქოვის ლექანში, ზესტაფონს ჩუბინიძის და ძოსტაფას ლექანში.

შასი ორი შაური. მცს ეგზემპლარს ვინც იყიდის ერთად, მას თითო ეგზემპლარი დაეთმობა რვა კაპ. მეტს ვინც იყიდის იმას შვიდ კაპეიკათ.

მართანოვის წიგნის მალაზიაში
ზიაში ისმდებოდა

დედა-მნა, ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, სახალსო შკოლებში სახმარებელი, შედგენილი ი. ბოგებაშვილისაგან, მეორე შესწორებული გამოცემა. შასი ექვსი შაური, ყდაში გადაკრული ცხრა შაური. თუ რომელიმე შკოლა იყიდის ერთათ ოც-და-ათ ეგზემპლარსა, ან რომელიმე კერძო პირი ასსა, ეგზემპლარი დაეთმობა უყლო ხუთ შაურათ, ყდიანი ორ აბაზათა.

ბუნების კარი, ანუ საკითხავი წიგნი, დაბალ კლასებში სახმარებელი, მესამე გამოცემა, შევსებული და შემკული სურათებით და საქართველოს კარტით; ფასი ხუთმეტი შაური. ეგზემპლარი დაეთმობა თოთხმეტ შაურათ, ვინც ერთათ იყიდის თხუთმეტ ეგზემპლარსა,—ცამეტ შაურათ, ვინც ერთათ წაიღებს ოც-და-ათ ეგზემპლარსა და სამ აბაზათ ასი ეგზემპლარის ერთათ მყიდველსა. ისაც ჰსურს ყდაში გადაკრული მიიღოს, უნდა ამ ფასს დაუმატოს სამი შაური.

საყმაწვილო კონა პირველ დაწყებითი მოთხრობებისა ბუნების მეცნიერებლებს, გამოცემა პირველი, ფასი ექვსი შაური.

პატარა გიგლიოთმა, პირველი წიგნი, შეიცავს სამს საყმაწვილო მოთხრობასა; ფასი ორი შაური.

აქვე ისყიდება ყველა ქართული და რუსული სახელმძღვანელო წიგნები.

რბ. ზზა.	დღა.	საღა.	II კ.	III კ.	ტელერაფი	მანკაპ.	მაზანდა	მანკაპ.	თფილისის სამკურნალო.
თფილისი	9 21	5 18	3 კაპ.	8 კაპ.	მცე სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 13 ლექსების.		მრევნს მაედანზე, წინამძღვარის სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ძავეკაზის აქეთა მხრის ყველა ქალაქებში.	50	შქვ. თფ. მანჯრისა, ფთ.	170	აეთამყოფებს მიიღვენ ყოველს დღე დილის 9 საათიდან 1-მდინ.
ბორი	11 58	9 43	2 40	1 33	როსტოვს, მდესას, მოსკოვს	2	შქელი წითელი	140	მ. რ შაბათს: მერმიშევი და ბალოვეინა—შინაგ. აეთა, ქიუჩარიანც—საჯარო ექიმი და საშვილოს ოპერაციები.
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	პეტერბურს, პარშაფას.	2	ბამბა მრევნისა, ფთი.	7	სამ შაბათს: მერმიშევი—შინაგ. პ. ბ ხუტოვი—სამედიო და ბავშვის, პეტროვი—თვალის.
სურამი	1 44	4 42	2 46		მსმალეთში, შვეიცრიაში.	3	ბაპენტალი ბამბა ფთი.	10	მ. თხ შაბათი: მერმიშევი შინაგანი.
შვირილი	5 49	5 81	3 23		იტალიაში და საფრანგეთში.	3 50	მატყელი თუშური ფთი.	7 50	ხუთ შაბათს: მერმიშევი—შინაგ., ქიუჩარიანცი—სიტილიტიკური და საშარდო ორგანების.
რიონი	6 57	6 75	3 75		ინგლისში	3 75	მარკამისა ფთი.	4 60	პარასკევს: მერმიშევი—შინაგ., პ. ბახუტოვი—სამედიო ქალისა და ბავშვის.
სამტრედია	7 51	7 73	4 29		ფოტბა		აბრეშუმი ნუხური სტ.	2	შაბათს: მერმიშევი—შინაგ., მერმიშევი—სიტილიტიკური და საშარდო ორგანების.
ახალ-სენაკი	8 43	8 57	4 76		ა) თფილისიდან: სამზღვარ გართ, ქუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორზ. და ხუთშ. მსურ.—პარასკ. და ორზ. ძახეთს—სამშ. და შაბ.		ბ) ქუთაისიდან: თფილისისა და შოთისკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მსურგეთს—ორზ. და პარასკ.	7 60	შაბათს: მერმიშევი—შინაგ., პ. ბახუტოვი—სამედიო ქალისა და ბავშვის.
შოთი	9 50	9 75	5 42		წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გართ:		შაქარი, ბროც. ფთი.	7 60	შაბათს: მერმიშევი—შინაგ., პ. ბახუტოვი—სამედიო ქალისა და ბავშვის.
შოთი	9 3				ლა წიგნის	4	ფუნგილი ფთი.	6 40	შაბათს: მერმიშევი—შინაგ., პეტროვი—თვალისა.
ახალ-სენაკი	10 14	1 18	6		დაბეკლილის (ხამი მისხალი)	8	ქეთი ქუნჯუთისა ფთი	13	
სამტრედია	11 5	2 6	1 14				მამბაქო, საშუალო ფთ.	6 80	
რიონი	12 13	3	1 69						
შვირილი	1 18	ლაგე.	3 98	2 21					
სურამი	5 12	1 10	5 33	2 96					
ხაშური	5 39	1 37	5 84	3 24					
ბორი	7 5	4 87	36 4 9						
მცხეთა	8 50	6 59	9 8 5 4						
თფილისი	9 31	7 56	9 75 5 42						